

Nghĩa Sinh và Tôi

Sau khi thân mẫu vĩnh viễn từ giã anh em tôi vào tháng 4 năm Mậu thân (1968), cuộc đời tôi bắt đầu biến đổi lớn. Giữ lời hứa với mẹ, sau khi đỗ tú tài 2, tôi thi và được tuyển vào trường ĐH Sư Phạm Sài Gòn ở đường Thành Thái. Sinh hoạt cộng đồng là một bộ môn mới cho các tân giáo sinh nhưng nó lại càng khó khăn hơn đối với tôi vì tôi chưa hề học âm nhạc.

Đọc trên báo Sài Gòn thấy Nghĩa Sinh dạy miễn phí chương trình sinh hoạt cộng đồng tại trung tâm Hùng Vương, tôi nộp đơn xin theo học để bổ túc nghề giáo viên của mình. Trong khi theo học, tôi thấy các anh em Nghĩa Sinh vừa đi cứu trợ về, cùng nhau tụ tập và ca những bài tâm ca diễn tả lòng thương yêu, tình đoàn kết, xoa dịu vết thương lòng... đã thúc đẩy tôi tiến xa hơn trong sinh hoạt cộng đồng và phụng sự xã hội.

Sau khi mãn khóa sinh hoạt cộng đồng do Nghĩa Sinh tổ chức, tôi đến gặp riêng anh Nguyễn Đình Vinh và HT Nguyễn Trung Hiếu để bày tỏ tâm sự của mình rồi xin gia nhập Nghĩa Sinh. Tôi cũng cổ vũ các bạn Đình Quốc Hùng, Phạm Thế Hùng, Nguyễn Ngọc Sơn gia nhập Nghĩa Sinh. HT Hiếu thành lập Tâm Sinh Viên Đại Học Sư Phạm đầu tiên gồm có anh Quý, bạn Thái, Trương Tấn Trung, Đặng Ninh Phương và các bạn vừa nêu trên (Đình Quốc Hùng, Phạm Thế Hùng, Nguyễn Ngọc Sơn).

HT Hiếu và anh Vinh hướng dẫn anh em chúng tôi đến cắm trại ở một trung tâm tĩnh huấn tại Quận Gò Vấp thuộc Tỉnh Gia Định. Chúng tôi được huấn luyện về tôn chỉ, mục đích và 10 điều tâm niệm Nghĩa Sinh. Trong một tuần lễ anh em chúng tôi học cách cắm lều, nấu ăn kiểu dã chiến, cách thức giáo dục thiếu nhi, giúp đỡ trẻ em mồ côi, và an ủi, nâng đỡ những người tật nguyền, đơn côi, nghèo khó. Sau đó để thống nhất với các tâm khác, HT Hiếu đã đổi tên Tâm Sinh Viên thành Tâm X9.

Vì Tâm X9 được Nghĩa Sinh chọn làm tấm gương cho các em học sinh nên mọi hành động của anh em chúng tôi đều được các em HS quan sát để noi theo. Tâm chúng tôi cùng những tâm khác đi giúp nạn nhân bị bệnh cùi ở Nha Trang. Đoàn Nghĩa Sinh trong bộ đồng phục bắt đầu bước lên xe GMC[1] để di chuyển đến phi trường Tân Sơn Nhất. Từ Sài Gòn đến Nha Trang anh em Nghĩa Sinh ngồi trong chiếc phi cơ C310[2] cùng nhau vui ca những bài tâm ca, quên đi thời gian đợi chờ và di chuyển.

Khi đến trại cùi Nha Trang, anh em Nghĩa Sinh bắt tay vào việc chăm sóc và giúp đỡ những người kém may mắn. Riêng tôi, thảm thiết thương Hàn Mạc Tử. Lúc đó tôi cảm thông những nhọc nhằn đau đớn của thi sĩ họ Hàn. Những tháng ngày tiếp xúc các em trong trại Tế Bần ở Chánh Hưng để lại cho tôi nhiều xao xuyến và âu lo cho các em. Năm 1969 khi tôi được trúng tuyển vào ban Việt Hán của trường Đại Học Sư Phạm Sài Gòn, tôi vẫn tiếp tục tham gia công tác thiện nghĩa giúp đỡ các em thiếu nhi Sống Hùng tại Trại Hướng Thiện Chánh Hưng do Nghĩa Sinh tổ chức và hướng dẫn.

Dưới sự dìu dắt và cổ động của HT Hiếu, Tâm X9 mở lớp luyện thi Tú Tài miễn phí cho các em học sinh nghèo ở Trung tâm Nghĩa Sinh số 6-A đường Hùng Vương. Anh Quý và anh Sơn dạy Anh văn, anh Trung và anh Phương dạy Pháp văn, tôi và anh Hùng dạy Toán Lý Hóa. Có những em từ Thủ Đức lên trung tâm Nghĩa Sinh ở Saigon để học. Tôi nhớ nhất là em Lê Đăng Quý. Từ

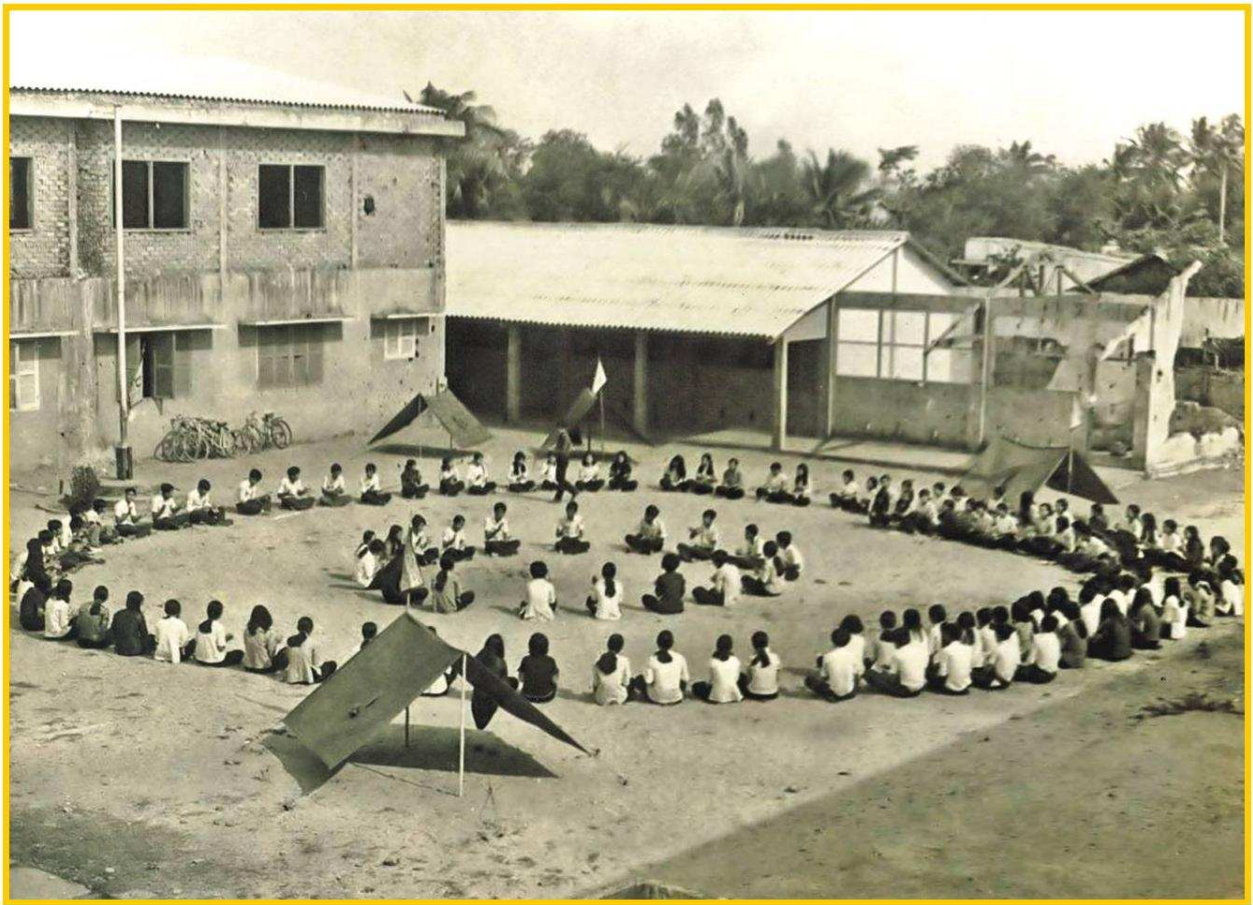
Thủ Đức em Quý hàng tuần ghé nhà anh Đình Quốc Hùng để chúng tôi dạy kèm thêm. Những em theo học ở trung tâm Nghĩa Sinh đều thi đỗ bằng Tú tài vào năm đó.

Khoảng 1969-1970, khi kiều bào ở Cao Miên hồi hương về Tây Ninh, Tâm X9 của chúng tôi lại lên đường tham gia cứu trợ.

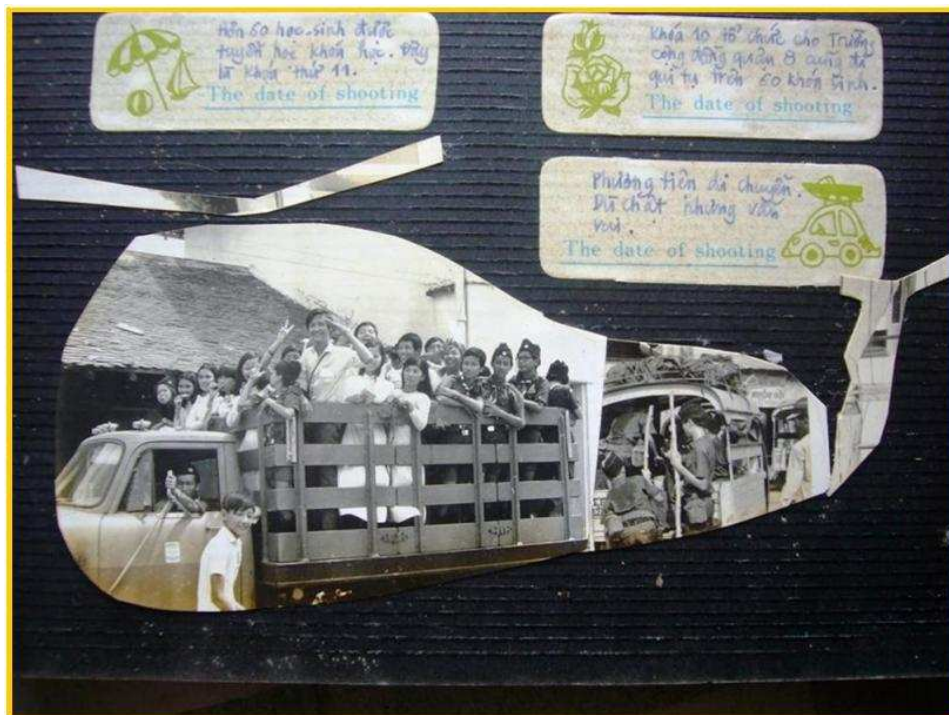
Năm Canh Tý (1972), sau khi tốt nghiệp Đại học Sư phạm, tôi tình nguyện về một vùng quê chưa phát triển, kém an ninh và ngôi trường bị bom đạn, thiêu hủy sau cuộc giao chiến nặng nề; đó là trường Trung học công lập Đất Đỏ, thuộc tỉnh Phước Tuy. Trương Tấn Trung và tôi mang những kinh nghiệm từ Nghĩa Sinh, dạy cho học sinh trung học công lập Đất Đỏ cách tổ chức sinh hoạt, các bài ca cộng đồng, cách cắm lều trại và phương thức tổ chức một cuộc cắm trại.

Dưới sự lãnh đạo của ông Hiệu trưởng Trần Ba, anh chị em giáo sư thành lập ủy ban điều hành

trại “Dân Thân” và diu dắt các em học sinh Đất Đỏ đi cắm trại ở bãi biển Long Hải. Đó là lần đầu tiên và lần cuối cùng các em học sinh Đất Đỏ đi cắm trại trên bờ biển Việt Nam.

Những ngày sinh hoạt ở trại, các em tạm thời quên đi những nhọc nhằn trong lớp, cùng nhau vui

đùa với bài hát “Đi Tàu Lửa”

Nào mời anh lên tàu lửa chúng mình đi

Đi đi khắp nơi mà không tốn tiền...

Khắp nơi trong trại, từ sáng đến tối vang lên bài ca “Hợp Đoàn” với những động tác múa đồng bộ với lời ca rất ngoạn mục:

Nào về đây ta họp mặt cùng nhau

Cuộc đời vui thú có lúc nào thành thơi

Anh với em ta cùng sống chung một ngày

Rồi mai này chúng ta lại gặp nhau...

Những tháng ngày dạy học, những tâm niệm của Nghĩa Sinh đã ảnh hưởng rất lớn trong môn sinh hoạt học đường của tôi. Tôi áp dụng những kinh nghiệm Nghĩa Sinh, tạo cho các em có niềm tin, thương yêu giúp đỡ lẫn nhau và xoa dịu nỗi đau thương của những học sinh bất hạnh, mồ côi và nghèo khó.

Khi màn đêm rơi xuống, nhìn những cánh tay mềm mại của các em múa và hát bài “Trong Đêm Rừng” của nhạc sĩ Hoàng Quý, không ai không cảm thấy ngậm ngùi khi tiếng hát vang lên dưới ánh lửa hồng:

Rừng muôn cây xanh cao

Âm u ngàn thác lá

Gió lãng xa mênh mông

Ngôi xung quanh phiến đá

Ta khơi lửa đào

Bập bùng, bập bùng trong đêm thâu...

Tôi không ngần ngại chi phí cho những học sinh cần giúp đỡ về tài chính. Những ngày nghỉ, tôi về lại Sài Gòn và tiếp tục tình nguyện dạy cho học sinh Trường Mù ở đường Minh Mạng, ngã sáu Chợ Lớn. Sau 1975 tôi vắng bóng trong công việc thiện nghĩa vì hoàn cảnh khó khăn và phức tạp trong gia đoạn này.

Mãi cho đến năm 1988, sau khi gia đình tôi có cuộc sống ổn định trên đất Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ, gia đình chúng tôi bắt đầu làm việc thiện nghĩa qua hội từ thiện the American Heart Association ở Richmond, Virginia và giúp đỡ những người thiểu số da đỏ ở bộ tộc Upper Mataponi Indian Tribale tại tỉnh King William, thuộc tiểu bang Virginia, Hoa Kỳ.

Tôi không những chịu ảnh hưởng của Khổng Tử, Mạnh Tử, Trang Tử, Thomas Jefferson, John Dewey và Paulo Freire mà còn chịu ảnh hưởng của Nghĩa Sinh trong những tháng ngày với phần trắng, bảng đen và làm việc thiện nguyện.

Trang hồi ký “Nghĩa Sinh và Tôi” được viết tại TB Virginia, đầu năm Tân Mão 2011

NS Trần Lâm Phát

Tâm Trưởng Tâm Sinh Viên ĐHSP – Tâm X9

Ghi chú:

[1] Xe GMC do Anh Hiếu mượn của Trường Công Tác Xã Hội QG (National School of Social Work) để Nghĩa Sinh đi công tác gần Sài Gòn như Trại Cô Nhi Long Thành, Trại Ty Nạn Củ Chi, v.v....

[2] Máy bay C130 do Anh Hiếu mượn được từ Cơ Quan Phát Triển Quốc Tế (Agency for International Development) để đi công tác xa Sài Gòn như giúp bệnh nhân tại Trại Cùi Nha Trang, giúp phục hồi Bệnh Viện Huế, v.v....